

Velga Gūtmane: Laukos cilvēki nav tik steidzīgi

Farmaceitei Velgai Gūtmanei pieder aptieka Sesavā un filiāle Pilsrundālē. Pilsrundālē “Velgas aptiekas” filiāle nesēn iekārtojusies jaunās, plašās telpās, un Veselības inspekcijas inspektore, kas visu pārbaudījusi, secinājusi, ka tā ir skaistākā aptieka, kādu nācies redzēt laukos.

Anita Jaunbelzere

Baltais halātiņš piestāv labi

Velga Gūtmane: No citiem bērniem es atrosos ar to, ka man vienmēr simpātiski ievēro audis. Patiesībā es starp viņiem uzaugu, jo mana mamma strādāja Ozolniekos pansionātā Zemgalei par sekretāri un vecākiem pansionātā bija savs dzīvoklis. Tur es tur grozījos, un reiz viena sieviete, kas visu mēfū bija strādājusi par medmāsiņu, man teica: tev tas baltais halātiņš – dikti piestāv! Un piebilda, ka ar skolotāja no manis varētu iznākt laba. Tagad varu teikt, ka viņas novērojumi ir bijuši pareizi.

Sākumā pēc vidusskolas pabeigšanas bija doma mēģināt par bērnu audzinātāju. Taču ar vāru Egilu, ar kuru draudzīgi miesā kopā bērnības, agrī izveidojām imeni, viens paka otram piedzima bērni un es visu sevi veltīju imeni.

Taču tad, kad dēls sāka iet pirmajā klasē, nolēmu studēt farmāciju. Iestājos Rīgas 1. medicīnas skolā. Studijas bija nopietnas, nācās krtīgi apgūt miju. Vecāki mums abi ar vāru bija jauni, tiem jistrādā, nevarēja palīdzēt bērniem pieskatīt. Nācās ar visu tikt galā pašiem. Dēls bija jāved uz treniņiem dfludo, meita uz dejuānu. Tiklēc lekcijas bija katru dienu, tad katru dienu bija jābraukā no Ozolniekiem uz Rīgu. Lai visu paspētu, cēlos ātrā. Kad studijas nāca uz beigām, sāku ar strādāt Jelgavas Centrālā aptiekā, kuru toreiz vadāja Jūta Vosa. Joprojām viņa atceros ar vissiltākajām domām. Ir bijis tā, ka visur, kur esmu strādājusi, bijis lielisks kolektīvs. Vecāki sākoties man daudz palīdzējuši. Mudinājuši mēģināt un vienmēr uztraukušies, vai man viss ir labi.

Pēc gada nolēmu, ka jāturpina mēģināt. Iestājos Latvijas Universitātē, Farmācijas fakultātē. Pabeidzu trīs gadu studijas un ieguvu farmācijas bakalaura grādu. Strādāju aptiekā Ozolniekos pie Dzintras Lasiņas, kurai pieder aptiekas Jelgavā, Ozolniekos un Zaļeniekos. Ar viņa ir apvienots šSirdsAptiekaā biedrība. Viņa mani mudināja mēģināt lēk, solot, ka darba laiks vienmēr tiks pakārtots lekciju grafikam. Bija vislabākie apstākļi ēj tik un dari! Iestājos māģistratūrā. Kad to pabeidzu, sāku strādāt par aptiekas vadītāja vietnieci, vēlāk – aptiekas vadītāju. Pa to laiku bērni jau bija izauguši, nodibinājuši imenes un aizgājuši savā dzīvī. Es pieteicos konkursā pasniegt viņai Rīgas 1. medicīnas koledģā – tajā pašā, kur kādreiz mēģinājos. Tur bija vajadzīgi lektori. Vēlāk strādāju par farmācijas katedras vadītāju. Aptiekā paliku uz mazu slodzi. Darbs koledģā man ļoti patika, varēju strādāt ar sirdi un dvēseli. Tad sapratu, ka man gribas pašai savu aptieku, savu mazo uzņēmumu.

Bija jau tā, ka, aizstājot savu māģistra darbu, visu laiku sacīju: “Mana aptieka.” Tātātāt cilvēki parasti saka, kad runā par savu darba vietu! Bet bargā komisija jautāja: vajadzīgā izglītība tāu jums nav, kā tad var būt sava aptieka?

Taču 2010. gadā es to savu aptieku atvāru. Sesavā. Pilsētā milzīgā konkurencē, tur nesānktu, bet laukos varēja mēģināt. Sesavā ir mana vārdzīmētpuse. Viņam tur daudz radu. Sesavā aptieka bija bijusi, tad izīrējusi, bet cilvēkiem tā bija, kur aptieka bija, tomēr atmiņā palikusi. Visu izdarīt palīdzēja vārs. Bez viņa es to nevarētu. Egils te ir visu iekārtojījis. Nav jāalgo svešā cilvēks. Esam individuālie komersanti un visu darām pašiem. Strādājām un tad sagrībjām svaļi. Tātātāt mē aptieku ar Pilsrundāli, bet darba laikus sāka oģm.

No koledģā gan esmu nedaudz atālinājījusies, bet reizi nedēļā lasu lekcijas klīniskajā farmakoloģijā par to, kā zāles iedarbojas, kādas var būt kontrindikācijas, iespējāmstālietošanas problēmas saistībā ar svarīgākajām blaknēm un mijiedarbību ar citām zālēm vai pārtiku. Pirms tam es pasniedzu zāļu formu tehnoloģiju, par to, kā gatavo zāles un farmakognoziju, kas sniedz informāciju par ārstniecības augiem, kuri tiek plaši izmantoti gan zinātniskajā, gan tautas medicīnā un cieši savienojami ar aptiekas praksi.

Laukos cilvēkiem vairāk laika

Cenas, protams, aug. Bet ne par labu aptiekas pe ai. K das cenas MK noteikumi nosaka kompensājam un recepūz l m, piet d m ar turamies. Br v kas rokas at autas, cenojot uztura bag tin t jus, bet, ja liksi augstu cenu, cilvēki nepirks. Pag ju-aj gad viet j av z te ōBauskas dz veö bija veikusi p t jumu par to, kur z les l t kas ó Bauskas novada aptiek s vai R g . Izr d j s, ka tom r laukos.

Man darbs aptiek ōti pat k. pa-i laukos, kur katru paz stu, par katru varu tur t r pi. Zinu, kad kur- n ks z l m paka , g d ju, lai b tu.

Sesav iedz vot ju paliek maz k, ta u Pilsrund l noteikti n . Uz -ejieni cilvēki p rn k dz vot no R gas un cit m pils t m. Daudz darba vietu dod Rund les pils. Mums ir liela skola, notiek intens va kult ras dz ve.

Laukos cilvēkiem vair k laika, vi i nav tik steidz gi k R g . Tur cilvēki vienk r-i ieskrien, samaks , dafk rt pat ōti daudz, un prom. Visi steidz gi, visu vajag tri. Bet laukos vienm r ar aprun jas. Izst sta, k kl jas m jiniķiem, k sun tim vai ka tim.

Cilvēki nebaid s, ka tad, ja nopirks ko specifisku, tad r t par to jau zin s viss pagasts. T tas nenotiek. Ar dakter te par klientiem neizplata zi as, un ar es varu likt roku uz sirds, ka no manis neviens neko lieku neuzzin s. Ien k aptiek sieviete un saka ó man kaimi iene r d ja, vakar nopirkusi dikti labu kr mu, man ar t du vajag! Bet es saku ó neatceros gan, k du tad vi a nopirka? N ciet abas, lai kaimi iene pati par da, kuru kr mu tad sti vajag... Es nekad ar nest stu, kuras z les k ds lieto. Pati gan vienm r apjaut jos, k viens vai otrs prepar ts paticis. Pied v jums jau ir milz gs gan tam pa-am D vitam nam, gan magnijam. Tad t s z les vai uztura bag tin t jus, par kuriem biju-as visvair k pozit vu atsauksmju, mier gu sirdi iesaku citiem. Mazums, ko t s firmas reklam . Ta u ar rekl mas cilvēkus ōti iespaido. Ja telev zij bijusi z u rekl ma, tad otr dien , vai t ir pils ta vai lauki, cilvēki ir kl t un prasa. Es saku ó d rgi! Atbild - tas nekas! Vajagot paci u ar to cilvēci u uz v ka. K dai vainai? Nezinot! Bet labs esot, jo ta u reklam ja.

Z les cilvēki p rk ōti daudz. Bieffi vien es ar atrun ju, jo p c k da laika nes nodot atpaka utiliz cijai ar notec ju-u termi u.

Visvair k darba ir tad, kas dakter tei pie em-ana. Vasar varb t ir mazliet maz k. Tad, kad gripa iet va , tad vair k, bet visp r darba pietiek visu laiku.

Vai kop-2010. gada cilvēki slimo vair k vai maz k? Gr ti spriest, vai vair k, varb t vienk r-i vair k iet pie rstiem, seko savai vesel bai. Ja pagast k ds saslimst vai nomirst, tad saros s, iet izmekl ties. Un dakter te jau ar seko, lai visi klienti visas vajadz g s p rbaudes izietu, par ko satiekot atg dina. Laukos kult ras dz ve ir ōti spraiga, t p c cilvēki satiekas un zina, k kuram g jis un kas noticis. Cilvēki dejo, dzied, sp l te tri, aufl, ada.

Neviena ned as nogale mums ar v ru nepaiet bez k da koncerta vai te tra izr des apmekl juma. Apmekl jam baseinu. Iepriek-brauc m uz Jelgavu, bet tagad jauns skaists baseins atv rts Bausk . Satieku tur ar rund lie-us, daudzi iet uz pirti. Pie mums cilvēki seko savai vesel bai, nenolaiflas. Bieffi p rrun jam ar saviem klientiem iespaidus gan par koncertiem, gan te tra izr d m, gan gr mat m. Ko esmu iev rojusi - cilvēki ōti daudz lasa.

Protams, laukos imenes budfetu sabalans t nav viegli, m s ar var tu grib t liel ku apgroz jumu, nek da medus maize jau nav, katru dienu, ziema vai vasara, j m ro tie 26 km, ma-na vienm r net ra. Ta u es str d ju t p c, ka man pat k -is darbs, vide, lauku cilvēki. T d liel aptiek , kur viss iet un n k k pa konveijeru, es nemaz negrib tu.

M s, neatkar g s aptiekas, esam apvienoju- s apvien b šSirdsAptiekaö. Tur tu esi ar savu v rdu, neko tev neuzspiefl, vari tirgot to, ko pats uzskati par vajadz gu. Tas man pat k. Mums ir br v ba. P rpirk-anas draudus, vismaz pagaid m, nej tam.